

Lo Somatené

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Ay XII

Reus Diumenge 25 de Abril de 1897

Num. 3.250

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes 1.000
provincias trimestre 2.500
Extranjer y Ultramar 3.500
Anuncis, a preus convencionalis.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, Mitjografia, Mallofret, Carrer Jaquerra, 6.
No s'acceptan los originals encara que no s'publicuin.

Centro vitícola del Vallés

Arboricultors, Viticultors y Propietaris en general

Destructió completa de tots los Insectes paràsits ó vegetals que perturban lo bon desenvolupament de las Vinyas y Arbres fruyters.

SULFURAL.—Patent Joan Jarrijou.

Destructió radical del Oidium, Black-Rot, Antraconosis, Piral, Altisa en las vinyas y la Oruga, Negrilla, Cuchs, Polis etc. en los fruyters.

EXIT SEGUR Y GARANTIT.

Demànjse los Prospectes que s'envian gratis.

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL
Ponent 67

SUB DIRECCIÓ
Mar 46

BARCELONA VALENCIA

CASA FUNDADA EN 1860

Representant en la provincia de Tarragona: DON PERE FABREGAS.—Tarragona

SE RETRATA
TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LOS LABORABLES A PE-
TICIO.
NOVAS FOTOGRAFIAS EN CO-
LORS.
OPERAS TOTS
LOS DIUMENGES.
Passéig de Mata, 12,
REUS
Dias de despaig tots los festius.

TRASLADO
La molt antiga y acreditada Papeleria y Fabrica de capsas de cartó, de la Successora de Joan Ferré y Vergés, que s' trobava situada en lo carrer de Sta. Anna, núm. 6, s' ha traslladat a la Plassa de la Constitució núm. 13.
L'ADVOCAT
RAMON VIDIELLA BALART
ha traslladat son despaig al pis primer de la casa número 68 del Arrabal de Santa Ana d'aquesta ciutat.

SECCIÓ DOCTRINAL
Festa regionalista
Seguint la lloable costum establerta de reunir-se tots los anys alguns regionalistas de nostra ciutat aprofitant la festivitat de Sant Jordi, patró de Catalunya, en tal diada d'enguany se congregaren també molts de nostres companys de causa, pretextant la celebració d'un modest sopar, que, més que per altra cosa, serveix pera cambiar impresions ab mes detenció que d'ordinari y contemplar ab entusiasme la majestuosa marxa empresa per lo regionalisme ab l'interés y simpatia ab que son mirats nostres regeneradors ideals;

avuy que tothom está cansat d'aquesta atmosfera viciosa y artificial que respirem y desitja alenar aires sanitosos que 'ns tornin lo vigor que se 'ns ha fet perdre.
Y com s'aixampla l'anim quan los mes novells en las filas escoltem lo relato de las primeras manifestacions regionalistas que un aplech no molt numeros de bons fills de Catalunya procurava revivar ab la foga propia de qui defensa una causa justa, aliorant terrible combat pera soterrar per sempre més lo malehit dexondiment a que 'ns portá lo nefast narcotich que ab lo nom de flamenquisme y altres agrans d'osis nos propinava la terra que 'ns ha inoculat lo virus del espectacle nacional y sarsuelas zicas y pornograficas, manifestacions totas incapassas d'inspirar cap ideal noble y pera res útils a la humanitat, y en cambi con duheixen als depravats instints a que arriba qui escolta ab fruició lo que parla ab sentits y no al animal.
Avuy la corrent del regionalisme es ja impetuosa y per lo tant es empresa superior a las forgas humanas, la de pretendre posar un dique que impeditli sa marxa, la estacioni.
Avuy als que en un principi se 'ns tildá de somnadors, ja se 'ns moteja ab las paraulas grosseras dels que denint una ánima rastrea y baixa no s' resignan a confessar sa vergonyosa impotencia y pretenen arruixarnos ab la asquerosa saliva que surt de sos llavis.
Avuy pera ls regionalistas son dias de prova; pero aquest Calvari tant penós que se 'ns obliga a suportar lo sufrimem ab paciencia y resignació y ab lo somriure als llavis, ja que tenint la més completa fé en la virtualitat de nostres principis y en lo arrelats que s' troban entre la majoria dels catalans, no s' farà esperar lo dia en que clavant nostra senyera en lo cim més alt de nostras montanyas, pera pregonar als quatre vents nostra victoria, podrem demostrar que en nostres pits no hi tenen cabuda ni l' rencor ni l' desitj de venjansas y represalias, y ab son abras fraternal celebrarem la fausta fetxa en que agermanadas de veritat tolas las regions espanyolas y olvidant agravis rebuts, treballarem ab coratge pera aixecar un xamos edifici que reemplassi als que ja está declarat ruinos per las personas que teneu ven y vot en la materia.
Y fent punt final aqui a nostras consideracions, ja que l' espay escasseja, procurarem ressenyar la festa que serveix de motiu a las presents ratllas.
Lo Local
L' escollit fou la sala de café de l' «Associació Catalánista», la que s' trobava senzilla y convenientment adornada ab algunas plantas.
Ab una bona alfombra que cubria l' pis y ostentant

las parets algunas imitacions ó tapissos degudas en sa major part al malaguenyat Castel Soberano, la perspectiva que oferia era agradable.
Lo vestibul que dona accés a las dependencias de la societat, també s' trobava adornat ab alguns arbustos.
Los comensals
Insertant a continuació sos noms, podran comprobar nostres mateixos lectors lo bon efecte que produhiria veure al voltant de la taula un gran nombre de companys.
Estavan presents D. Pau Font de Rubinat, ex-sindich del Ajuntament; l' Excm. Sr. Marqués de Vallgonga; D. Joseph de Montagu, Secretari del Ajuntament de nostra ciutat, D. Anton Pascual, fabricant; D. Joseph Gambús, ex-tinent d'Alcalde y comerciant; D. Anton Miserachs, professor; D. Francesch Benavent, tinent d'Alcalde; D. Rossendo Rull, notari; D. Anton Canoyissá, regidor; D. Faustí Planas, contador del Ajuntament, D. Ramon Vidiella, studich; D. Sebastia Masó, regidor; D. Carles Fumena, comerciant; D. Francesch Viarnés; D. Jaume Gilabert; D. Cassimí Boqué, D. Geroni Bartolí, D. Antoni Vallvé, D. Joan Serra, D. Sebastia Marimón, D. Pere Marsal; D. Joan Rong, D. Joseph Camps, lo Director de Lo Somatené, Sr. Colom, y l' redactor del mateix; autor de las presents ratllas.
Lo sopar
Fou servit per lo dueny de la «Posada Barcelonesa», per cert molt esmeradament, qui ha demostrat una vegada més la bona y bona referent a
Los brindis
Com es us y costum, comensaren al desparejar l' escumós xampany, iniciantlos lo senyor BARTOLI, qui en brillants periodos demostrá la necessitat imperiosa de salvar als petits llochs especialment, en los que fins avuy se resistian a no perdre son caracter propi de la corrent castellanista que tracta de absorbitos y anullos, denchs la moda, o lo que sigui de donar massa preferencia a lo que no es de la terra, la que pessin desaparcebudas joyas de valua de casa nostra, molt principalment en lo que s' refereix a las obras teatrals, haveni tingut ocasió de comprobar que en vila eminentment catalana, ahont dirigi las representacions de la hermosa tragedia «Mar y cel», de Guimerá, se dones lo trist espectacle de que sos interpretes ignoravan en absolut lo sentit y significat de moltas paraulas, a pesar d' estar en llengua materna escritas.
Pera posar remey a tal anomalia, considera d' indispensable necessitat que s' efectuïn escursions pera fer estimar las bellas propias de nostras produccions sense cap necessitat d' enmallevar lo que tenim a casa y acabant aixis ab lo cas poch edificant de que un catalá, per desmedida afició a iluistrarse a la moda, o sigui a la castellana, se troba en últim resultat, que no solzament arriba per pervertir e ignorar fruyta mots de sa llengua sino, lo que es molt probable, no entén ni molt menos lo que se li expressa en castella.
Forts aplaudiments de mans demostraren al senyor Bartoli la complascencia ab que havia sigut escoltat.
A continuació feu ús de la paraula lo Sr. VIDIELLA, vis-president de la «Associació Catalánista», qui comensa dedicant un sentit recort a la memoria del bon company e incansable y entusiasta catalánista D. Bonaventura Sedó (q. e. p. d.), com també lamentant la ausencia de D. Antoni Serra, President de la mateixa «Associació», qui per ocupacions perentorias no li ha sigut possible formar part entre ls demés amichs.
Fa historia de las denuncias y persecucions de que se 'ns fa objecte, dels «meetings» regionalistas celebrats, del interés y afany ab que ls partits madrilenys, molt especialment los extréms, ó siguin lo carlista y l' federal, s' apropien e inscrihen en sos respectius programas principis purament regionalistas, pera arribar a la conclusió de que nostras ideas s' obran pas a pesar de tots los obstacles.
S' extén en consideracions referent a la organizació

actuel dels municipis, impossibilitats com se troben avuy d'intentar res pràctic per la infinitat de trabas á que se 'ls subjecta, y acaba en brillants periodos encareixent la necessitat d' ésser lo que forem.

Es per demés dir, tractantse del Sr. Vidiella, que fou molt aplaudit.

Seguí en l' ús de la paraula lo senyor PASCUAL, qui ab molta valentia comensa fent constar que l' odi y la enveja que 'na professen los castellans, lo que, per mediació del Govern central, que també serà son gust, no solzament pobibirían en absolut tot quant á regionalisme fa referencia, sino que, si possible fos, arribarían per ordenar que no 's parlés en llengua catalana.

En elocuentes conceptes que li valgueren lo ser interromput ab frecuencia ab forts aplausos, fa una brillant apologia del geni catalá, incansable sempre, aymanant de la instrucció, sempre progressant.

Ab arguments irrefutables demostra que Catalunya, si aquesta fos sa intenció, res perdria separantse del resto d' Espanya, donchs los catalans tenen prou caràcter pera lluytar per medi del treball y conseguir son benestar y engrandiment.

Enumera lo llarch catàlech d' insults que hem rebut, que res d' estrany tindria que 's retraxessin ja no ab paraulas, sino ab fets, arrodonint lo magistral pericli d' aquesta part de sa peroració en inspirada y gràbia frase, donchs digué ab molta propietat que Catalunya s' estima més sa dignitat y llibertat que totas las llançadoras reunides.

Increpa durament als catalans per la desidia é in-diferencia ab que s' han pres y encara 's prenen ciertas cestions, afegint que si Irlanda distentés de certa relativa llibertat, cansada com está de tanta vexació com ha sigut objecte, l' Irlanda s' emanciparia de Inglaterra.

Dirigeix forts atachs als partits polítics, causa de nostras divisions, y acaba fent vots per la prompte implantació de las noves teorías.

Una nutrida salva d' aplausos fou lo just premi que la concurrencia concedí al Sr. Pascual, qui, sense adulació de cap classe, pronunciá un magistral y elocuent discurs, bellament adornat ab inspiradas frases.

A continuació usaren també de la paraula lo senyor MONTAGUT, qui dirigí un calorós saludo á la ciutat de Barcelona ab motiu de l' agregació dels pobles ve-dins, lo que 's va seguir ab un telegrama dirigí al Sr. Nadal, y després de breus y discretas paraulas del Sr. BENAVENT, s' aixecá l' Sr. FONT pera resumir los brindis.

Comensa dedicant un oportú y entusiasta recort al senyor Serra; y referintse á las paraulas pronunciadas per lo senyor Montagut en quant á Barcelona, lo felicito y s' felicita també en elocuentes conceptes, fent vots pera que arribi á ésser la primera ciutat del món.

Enumera 'ls timbres de gloria que pot ostentar Barcelona per son amor y entusiasme á la causa verament catalana, tant en la prosperitat com en la desgracia, y en inspirat periodo recorda la heróica defensa feta en 1714, que mentres las murallas queyan á canonades y 'l pendó de Santa Eulalia s' trobava esquinçat per las balas, los pita barcelonesos lluytavan ab coratge y disposats sempre al sacrifici.

Estableix un parangón entre l' engrandiment artificial de Madrid, y gracias encara als poderosos aussilis que s' procura de las demás regions, ab lo que demostra Barcelona, degut única y exclusivament á sa iniciativa y propias forsas.

Revindica pera Catalunya l' honor de las primicias de la Reconquista, mercés al comte Bernat talla-ferro, fet que inmerecadament volen atribuirse 'ls castellans al citar á Covadonga com lo punt d' ahont sortí lo primer crit d' independència durant la dominació árabe.

Detensa á Catalunya del poch tracte que se li pot atribuir al prestar son consentiment pera sumarse á la Confederació, que era lo mateix que unió dels pobles civilisats ab altres d' incults, dihent que en aquella ocasió s' equivocá 'l bon sentit pràctic del poble catalá, donchs aquest considerava que tal cosa reportaria mútuos beneficis, sense tenir en compte que anava á tractar ab una rassa orgullosa, absorbent y dominadora que únicament serveix pera fer lo D. Quixot ab la manega del sabre.

Y en apoyo de lo consignat cita, ademés, lo fet de que Catalunya no celebrá festas pera manifestar son entusiasme per la Unió, y acaba manifestant que tal vegada s' efectuarán al trencarse, si es que á aixó se 'ns obliga.

Calurosos aplausos resonaren al final y en los períodos més calmants del magnífich discurs del senyor Font.

Telegramas enviats

Lo dirigit á D. Antón Serra, President de la «Asociación Catalanista», diu:

«Amichs de cor units en un mateix sentiment amor Catalunya, seten ausencia digne company que en prosperitat y en desgracia ha alsat sempre veu elocuent en favor nostras idees, trasmetentli avuy després festa anyal Sant Jordi expressió pena sentida per sa ausencia, fent vots pera que prompte poguém abressarlo continuament junts campanya defensant nostras antigas llibertats.»

Lo destinat al senyor Nadal, Alcalde de Barcelona, diu:

«Asociación Catalanista de Reus reunida en fraternal banquet ab que cada any celebra festa Sant Jordi, patró de Catalunya, felicita ab entusiasme Ajuntament capital Primpcipat y poble catalá, que després del decret agregació justament esperat per Barcelona, la converteix en primera població Espanya per sa població, empori sa riquesa, potencia fabril é industrial y adelantament ciencias y arts, y es desde avuy una de las primeras capitals d' Europa, recordant ab entusiasme llegendarias lluytas Barcelona per dret de Catalunya y conservació antigas llibertats.»

Diu lo que 's trasmeté al senyor Botet y Sisó de Girona:

«Reunits fraternal banquete socios «Asociación Catalanista» pera celebrar festa Sant Jordi, s' adhereixen acorts prenguin Assemblée catalanista y felicitan Girona, que hostatja estol defensors drets Catalunya».

Impressions

Excessivament llarga aquesta ressenya, pera no cansar més á nostres llegidors consignarem que recullirem ab molta satisfacció la idea exposada per lo senyor Bartolí, per los bons resultats que pera la causa catalana reportaria.

Y consignant únicament que 'l més franch entusiasme regná durant las horas, que á nosaltres nos semblaren minuts, en que 'ns trobarem reunits, Lo SOMATENT celebrará que tothom guardi grats recorts de la festa efectuada y que en l' any próxim sigui encara més considerable lo número de comensals que hi assisteixin.

A. MARCA.

CRONICA REGIONAL

OBSE RVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 24 de Abril de 1897 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroide	GRADU d'humiditat	PLUJIA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSERVACIONES particulares
9 m.	743	94	0	3.5	Nuvol	
3 t.	745	90	0	3.5	Nuvol	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS classe	can
	Maxima	Minim.	Term. tipo			
9 m.	Sol. 27	11	16	0. E.	Cun Nin	0.7
3 t.	Sombra 20	11	18	0. E.	Cun Nin	0.7

Demá dimars tindrà lloch en la Parroquia Major de Santa Anna de Barcelona, solemnes exequias pera l' etern descans del que en vida fou nostre amich 'l opulent comerciant d' aquesta plassa D. Tomás Abelló y Llopart.

Las inmensas relaciones que en la capital del Primpcipat tenía lo Sr. Abelló farán que la concurrencia á dit temple sia numerosa, á la que sens dupte hi aportarà un gran contingent la inmensa colonia reussenca resident en dita ciutat, repetint ab tal acte las demostracions de dol que 's feren per la mateixa al dia del enterro de dit senyor.

Simultáneament tindrán lloch en aquesta població las Missas Gregorianas; corresponent dits funerals á las del segon dia, que, comensant per lo tant demá diluns en la parroquia de la Purissima Sanche de sis á onze del mati seguirán fins passat demá que quedarán terminadas ditas trenta tres missas.

Ab motiu donchs, de dits piadosos actes reiterem á la atribulada familia tota del Sr. Abelló la expressió de nostre greu dolor.

A las nou del mati d' avuy, seguint la piadosa costum, tindrà lloch la ceremonia de la administració del Sagrament de la Eucaristia als malalts y reclusos en las presons del partit.

Per tal objecte sortirà ab la solemnitat acostumada, de la Parroquia Major de Sant Pere, á las 9 del mati, Sa Divina Magestat que portará lo Rvnt. Sr. Prior Arxiprest assistit de tota la Comunitat de Preberes de la mateixa Iglesia y presidint la professó l' Excm. Ajuntament. Las corporacions religiosas acompañarán també á Jesús Sagramental, y l' estandart municipal será portat per lo M. I. Sr. Coronel Comandant Militar d' aquesta plassa, qui ha ofert los cordons al

M. I. Sr. Jutge de primera instancia y al Sr. D. Lluís Quer Cugat ex-diputat provincial.

Lo curs que dita processó seguirá, com de costum es lo següent: plassa de Sant Pere, carrer Major, plassa de la Constitució (via recta) carrer de Monterols, plassa de Prim, carrer y avinguda de Sant Joan entrant al Hospital Civil. A la sortida de dit Establiment seguirá per la mateixa avinguda y carrer de Sant Joan, per los de Sant Elías, Aleixar y plassa del Rey á las presons del Partit sortint de la mateixa per la referida plassa del Rey, carrers de Llobera, Santa Anna, Presó, Merceria, Sant Pere Apostol, arrabal de Robuster, carrer del Cementiri Vell y plassa de Sant Pere, entrant á la Iglesia del mateix nom.

La continua y pausada pluja que desde mitja nit fins á las cinch del mati d'ahir caygué demunt de nostres camps, haurá beneficiat alguns dels sembrats que estavan completament perduts fins al punt de que casi se salvará una tercera part de la cullita, puig podían granar las espigas si be haurán quedat las plantas tan curtas que no donarán casi palla.

A la majoria de las llegums, la pluja no las farà reviscolar quedant per lo tant sense gens de cullita.

Los olivers ne sortiran en part beneficiats també puig si hagués continuat la secada, hauria succehit com al any passat que no hi hauria hagut ni una sola oliya.

Convindria que las plujas se repetissin á fi de fer revenir las minas que 's troban en péssim estat que, de continuar, terminarian en un conflicte que massa temps há que 's preven y á la que l' home poca cosa hi pot fer.

Esperém y confiém, que 'l te no está del tot agotat, y potser, després de molts anys de sequedat ne vindrán altres de més abundants en plujas.

Las primeras horas del mati d' avuy haurán presentat, com cada any, un caràcter especial ab motiu d' administrar lo combregar á las personas malaltas en sos domicilis.

Alguns cobrellits posats á la part de fora de las finestras y balcones donan á coneixe que espera alguna persona de la casa la visita d' aliivi que als fervents cristians dona la Sagrada Eucaristia.

La senyora ven de la campaneta de la respectiva parroquia, anuncia que s' acostá 'l combregar y apareix un carruatje ab los llums encesos, que s' atura, y, ab ab religiós silenci, baixa 'l sacerdot portant lo consol del esperit del malalt é impedit, y tothom se postra y 'l capellá fa via escalas amunt.

Dins de breu temps la petita comitiva torna á sortir y prenent lloch altra volta en lo cotxe, la mateixa campaneta avisa que 's va allunyant pera repetir la visita á altres que la esperan ab dalit.

Aquesta es una nota típica que sols y exclusivament s' observa al diumenge de Pascuetas.

Avuy á la nit se posará en escena en lo teatre de la societat «Juventud Reussenca», lo preciós drama en dos actes «Amor de madre» acabant ab l' acostumat ball amenizat per la banda de dita societat.

Los balls de tarde, que avans se verificavan en lo saló de la mateixa, desde avuy se farán en un hort que hi ha instalat en lo carrer del Tivoli cantonada al carrer Camí de Castellvell.

Seguint una humanitaria costum, nostre Hospital Civil se veurá avuy, ab motiu del combregar general administrat als malalts, frecuentat y afavorit per lo més selecte de nostra població, ab motiu de que las senyoretas més principals se dignan servir als malalts lo dinar extraordinari que se 'ls dona pera solemnizar la visita de Jesuorist per medi del Pa Eucaristich.

Com dita circumstancia atreu lo joyent y personas curiosas, dit Sant Assil se converteix per un curt temps en una Babilonia, cosa que podria perjudicar als malalts si dit brugit se perllongués més del que permet l' estat dels mateixos.

De totas maneras bo es que las personas humanitarias se recordin de la desgracia y 'ls donguin una mica de consol y aliivi en mitj de la soletat que de sí donan aquestos benéfichs establiments.

Com es molt fácil d' arreglar, preguém á qui correspongui que procuri donar sortida á las aigues encalladas en la cuneta del Arrabal de Sant Pere, donchs entre aquestas y 'ls materials acumulats procedents del derrocament d' una casa del mateix carrer, los socios de la «Asociación Catalanista» se veurán precisats á utilitzar los globos aéreos pera conseguir penetrar á la societat, á més de las mil y una molestias que tal estat de cosas ocasiona als tranzeunts.

Lo senyor Alcalde de Barcelona ha contestat ab lo següent telegrama al que avans d'ahir li fou dirigit per la «Associació Catalanista» de nostra ciutat.

«Agraeixo en gran manera a la «Associació» de sa digna presidencia sa entusiasta felicitació ab motiu de la agregació dels pobles del plá d'aquesta ciutat.»

Avuy de las cinch a las set de la tarde, la Banda Municipal situada en lo passeig de Mata, donará un concert per compte de sos socis protectors, executant varias pessas de son repertori.

Ahir morí repentinament un pobre jornalero en lo precís moment en que estava ocupat en los quefers propis de son ofici.

Lo desgraciat operari prestava sos serveys als comerciants d'aquesta plassa senyors Fills de Eudalt Gebellí Arandes.

En lo teatro de la societat «El Alba» se posará aquesta nit en escena lo preciós drama en un acte «El Mejor Derecho» y la comedia en dos actes «La Noya del entresuelo».

En las concorregudas platjas de Salou aquesta tarde, com de costum en los dias festius, hi haurá tiro de colom.

Joaquim Dicenta está acabant un drama en un acte, que s'estrenará lo mes pròxim en lo teatro de la Comedia la temporada de primavera.

Lo drama de Dicenta se titulará «Alegrías», y la acció se desarrolla a Sevilla, a un café cantant.

Es probable que la protagonista de la obra sia interpretada per la senyora Aranz, la que tindrà que aprendre lo ball andalús que s'coneix en terra baixa, ab lo nom de «Alegrías».

Las personas que coneixin l'assumpto del drama y lo que del mateix porta escrit lo senyor Dicenta, declaran que la obra es digna del talent de son autor y auguran un gran éxit teatral la nit del estreno.

Lo recandat en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferents especies, puja la quantitat de pessetas 848'10.

Diu un periódich de Palafrugell, que en las excoavacions que s'están practicant a Llatranch para assentar los ciments de la iglesia que allí van a aixecarse continuan trobantse restos d'edificis y de cláveras que comproban, junt ab altres troballas de monedas, y medallas feits en ocasions analogas, l'existencia en aquelles platjas d'una població enterrada per un enderrocament de las montanyas, ó enfosa per las ayguas del mar, que sembla dater del temps en que invadiren aquestas costas los rodhis y fenicis, y no dels románs, com afirman alguns que seguixen al historiador Aveni.

Corroborá aquest últim lo fet de haverse comprovat la semblansa d'aquets restos, ab los trobats en moltas ocasions en las ruinas d'Amparlas, que com es sapigut, fou fundada per aquells pobles indo-escitas oriundos del Asia.»

L'espardeya, que tan se presta a las condicions de lleugeresa del soldat espanyol, sembla que després de numerosas experiencias, va a ser adoptada per l'exércit francès.

Lo ministre de la Guerra de la vehina república, ha ordenat que 40 batallons la usin para marxas y cuartel durant los mesos d'istiu y en lo periodo de maniobras, com ensaig definitiu.

La infantería de marina ja la ve usant. Las opinions dels quefes de cos están divididas entre la espardeya catalana y la vascongada.

En la última relació que publica lo Diario Oficial del Ministerio de la Guerra figuran haver mort en l'exércit de la isla de Cuba los següents individuos, fills d'aquesta provincia:

Joseph Gual Forés, de Valls.
Joseph Cedrón Compte, d' id.
Martí Valser Rovira, de Pla de Cabra.
Pere Casanovai Bajes, de La Riba.
¡Reposin eternament en pau y en lo cel las ánimas d'aqueixos infelissos soldats de la patria!

Para sa inserció se 'ns ha passat lo següent document:

Excm. Sr. Capità general de Catalunya.
«Excm. Senyor:
Los que suscriuen vehins tots de Reus entre 'ls que hi figuran homes de tots los partits polítics y de totas las classes socials, se dirigeixen a V. E. y ex-

Que abriguem l'intim convenciment de que nostre convehi Joan Montseny y Carret detingut en las presons d'aquesta capital de desde mitjans de Juny pròxim passat, es persona digne proba y honrada que durant aquestos últims anys s'ha dedicat exclusivament ab assiduitat y fervorosa constancia al exercici de la noble professió de la ensenyansa y als ciutadans de sa familia, tenint la completa seguretat de siguin cualsevolgas ideas socials y políticas jamay ha manejat ni patrocinat lo crim ni menos tingué la més mínima participació directa en l'horrorós y abominable del carrer de Cambis Nous ni en cap altre y fins lo considerem completament separat d'anarquisme.

En lo cas donchs, de que no existeixi com fermament creyém, cap causa legal que sustifiqui ni pugui sisquera servir de pretext, a la llarga reclusió que ha vingut sufrint y sofreix nostre convehi Montseny haguenda en compte además la circumstancia de que tingué sempre son domicili y residència en aquesta ciutat, ahont no s'trobavan suspesas las garantías constitucionals al ser detingut, sens haver abandonat sa casa durant los infastos dias en que ocorregueren los tristíssims y lamentables successos a que hem aludit y altres semblants.

A V. E. respectuosament supliquém se serveixi emplear tota la influencia que son elevat càrrech li atribueix y presta, para que nostre honrat convehi Joan Montseny y Carret obtingui immediatament ó en plasso brevíssim la llibertat de que s'ha vist privat, durant larchs mesos, poguent V. E. tenir la més completa seguretat de que accedint a nostres desitjos farà un verdader acte d'humanitat y de justicia.
(Segueixen las firmas.)

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 23 de Abril de 1897

Naixements

Joan Senan Borrás, de Joan y Teresa.—Joseph Nogué Porta, de Miquel y Tecla.

Matrimonis

Cap.

Detuncions

Cap.

Matadero Pùblich

Bestiars sacrificats para 'l consum en lo dia d'ahir

Classe	Nº	Kilos.	Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous	1	198	400	39'68
Badellas				
Bens	52	900	800	180'16
Cabrits	2	10	800	2'16
Tocinos	12	777		170'94
				292'94

Desputillas de bestiar de llana y pel 15'75

Total edeudo 408'69

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'avy.—Sant March.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de S. Joan Batista (Providencia)

Avny diumenge, a las 8 tindrà lloch la Comunió general para la Arxicofradia de Sta. Teresa de Jesús. A las 6 de la tarde 'ls acostumats exercicis de reglament ab exposició de S. D. M.

Parroquia de Sant Francesch

Avny últim dia de las 40 horas se celebrará l'ofici solemne a dos cuarts de deu del matí y a las 6 de la tarde se cantarán las Completas, a las que seguirá lo Rosari, lo Trissagi y la professó per la Iglesia.

Sant de demá.—Sant Cleto.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	64'30	Fransas	17'25
Exterior	77'22	Colonial	
Amortisable		Cubas 1886	94'75
Aduanas		Cubas 1890	78'50
Norts	22'90	Obs. 6 0/0 Fransa	95'
Exterior París	60'12	Obs. 3 0/0	52'25
París	29'30	Londres	32'45

BOLSI DE REUS

Cotisacions realissadas en lo dia d'ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	66'30	Fransas	17'25
Exterior	77'22	Cubas vellas	94'75
Colonial	85'	Cubas novas	78'50
Norts	22'90	Aduanas	95'
Obligacions Almansa	79'87	Oblig. 3 0/0 Fransas	52'25
		PARIS	
Exterior	60'12	Norts	52'
		GIROS	
Paris	29'30	Londres	32'45

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per os corredors de comers D. Joan V. llés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduvi.

Londres	90 d'f.	00'00 diner	3 d'v.	00'00
Paris	8 d'v.	00'00	Marsella	00'00
		VALORS LOCALS	DINER	PAPER.
				OPER.

ACCIONS

Gas Reusense	010	010	010
Industrial Harinera		350	
Banch de Reus		600	
Manufacturera de Algodon		500	
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		100	
		415	

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia cómic-dramática

del primer actor y director

Don Francisco Fuentes

Funcions para avny.—Tarde a dos cuarts de quatre.—Lo drama en actes y en prosa, original de don Joaquim Dicenta, «El Señor Feudal», y la comedia en un acte y en prosa «Varios sobrinos y un tio».

Nit.—9.º d'abono.—Lo drama en tres actes y en prosa, original de D. Joseph Echegaray, «Amor Salvaje» y 'l juguet cómic en un acte «Los Asistentes».

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al Paradís 2.
A las 9 en punt.

FRONTON REUSENSE

Avny a las quatre de la tarde se jugará un partit a 50 tantos entre 'ls pelotaris blaus Chiquito Escoriaza y Herran contra blanchs Ciarán y Pachi. Després se jugará una Quiniela per parellas a 8 tantos, ab la combinació següent:

Núm. 1—Chiquito Escoriaza—Pachi.

Núm. 2—Munita—Herran.

Núm. 3—Ciarán—Videgain.

Y seguidament se jugará altra Quiniela individual.

TELEGRAMAS

Madrid, 23.

Un telegrama oficial de Manila dona compte d'haver arribat a aquell port lo vapor «Montevideo», que conduch al general Primo de Rivera, lo qual avny pendrá possessió del mando del Arxipiélach.

—Telegrafian de Málaga que un periódich d'aquella capital diu haver rebut una carta de Mellilla en la qual s'assegura que varias kábilas fronterissas están fent travalls pero hostilisar novament als soldats espanyols.

Afegeix la carta que la kábila de Frejana ha rebutjat la proposició que se li havia fet d'unirse a las demás kábilas.

París 23.

Un despatx d'Atenas assegura que uns destacaments de cavalleria grega han ocupat algunas aldeas turcas situadas al voltant de Arta.

La segona divisió de la flota grega ha sortit envers a Orient y destí desconegut.

Uns afirmen que va a bombejar a Esmirna, cosa que no es casi creible per lo gran número de súbdits y propietats gregas que hi ha a la ciutat; altres creuen que va a lliurar combat a la flota turca que está a Sigri.

—Altre despatx d'Atenas assegura que s'está lliurant un gran combat al oest de Larissa. Los turchs que van avansant, son uns 80.000.

Se creu que dirigeix lo combat lo príncep Constantino en persons.

Se tem que 'ls rebeldes de Creta ataquin ab artilleria la ciutat de Candia, que está casi desartillada y apenas te guarnició.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

PARIS	17.00
BRUXELLES	16.00
LONDRES	15.00
AMSTERDAM	14.00
BARCELONA	13.00
MADRID	12.00
VALÈNCIA	11.00
BILBAO	10.00
SEVILLA	9.00
CADIX	8.00
BURGOS	7.00
VALLADOLID	6.00
ZARAGOZA	5.00
PAMPLONA	4.00
LEON	3.00
OVIEDO	2.00
ASTURIES	1.00
CANTABRIA	0.50
CASTILLA	0.25
ARAGON	0.10
CATALUNYA	0.05

DON TOMÁS ABELLÓ Y LLOPART

Diputat provincial, President de la "Cambra de Comers" de Reus y de la Societat "Gas Rensense", Individuo de la Junta Directiva del Banch de Reus, Cavaller de la Real Ordre de Isabel la Católica, etc.

MORI A BARCELONA LO 19 DEL ACTUAL

(Q. E. P. D.)

Sos affigits esposa, D.ª Dolors Marti, fills Tomás, Gabriel, Teresa, Ramón, María, Beatriu, Joseph y Mercé, mare política, germanas, germá polítich, oncles, tias, cosins, cosinas, nebots, nebedas y óemés parents, al recordar á sos amichs y coneguts tan sensible perdua, los hi pregan lo tinguin present

en sas oracions y se serveixin assistir als funerals que, en sufragi de son ánima, se celebrarán lo próxim dimars, dia 27, á las deu de son mati, en la Parroquial Iglesia de Santa Anna, de Barcelona, per cual obsequi los hi quedarán agrahits.

En aquesta Ciutat y en la Iglesia de la P. Sanch de N. S. J. se celebrarán las Santas Missas Gregorianas per etern descans de son ánima, demá dilluns y ls següents dimars y dimecres, de sis á onze.

Reus, 25 Abril 1897.

NO S' INVITA PARTICULARMENT.